



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

3. De effectu majoris excommunicationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

estea, quam fertis, qui non potest, vel fert aliter vel ob aliud, quam debet. Injusta est duplex: alia injusta valida, qualis est ea, quam Judex legitimus in eum, qui meretur excommunicari, sed ex odio, aut non in scriptis, nec post triam monitionem, vel alijs similibus modis fert. Nam ut alie sententia, licet sint injusta, regulariter valeant quoad forum exterius, & earum virtute in reum tanta est executio, quanta iustarum. *Cum inter sup. De sent. & rejudicata l. in re iud. ff. De R. l. ita & excommunicatio injusta in valida esse potest, & ideo dicit Juris textus, excommunicationem injustam semper esse timendam. Alia est injusta nulla, & irrita: & hæc nullo modo timenda est, ut si quis excommunicet exemptum, vel suæ jurisdictioni non subditum, *e. Cum capella. e. Quando sup. De privilegijs. e. Nullus sup. De parochijs vel eum, qui ante litem sententiam excommunicationis legitime & ex sufficienti causa appellavit, e. Per suas 40. e. Ad presentiam sup. De Appell. vel si contineat intolerabilem errorem Juris, ut si quis excommunicetur, quia non commisit peccatum mortale *can. Qui resistit xi. q. 3. vel si Judex ferens sententiam non intendat ligare, nam excommunicatio sumit vires ab intentione, vel si feratur à delegato in casu sibi non permisso, aut contra intentionem delegantis, *e. fin. sup. De prebend. vel à Judice excommunicato, interdicto aut suspenso, *Glof. in 1. Presenti hoc tit. in 6. ubi plures casus nullitatis colligit Pias. d. art. 13. n. 10. & 11. suspenso, inquam, à jurisdictione. Alioquin suspenso ab Ordine tantum ea exercere potest, quæ sunt jurisdictionis, tenetq; excommunicatio: sicut & suspenso ab Ordine tantum potest ea facere, quæ sunt jurisdictionis, Pias. d. c. 4. art. 12. n. 5. & 6.*****

§. III.

De effectu majoris excommunicationis.

1. Privat participatione Sacramentorum.
2. Suffragijs Ecclesie, electione.
3. Suspendis ab officio & beneficio.
4. Liberat subditos ab obedientia superiorum excommunicatorum.
5. Non potest saliter excommunicatus esse testis. &c.
7. Mortuum privandum est Ecclesiastica sepultura.

1. **I**N primis privat hominem participatione quâ activâ, quâ passivâ Sacramentorum, ita ut ea nec accipere, nec dare possit. Ad eod utriq; fiat irregularis; excepto casu necessitatis

2. **S**ecundò, privat hominem suffragijs generalibus Ecclesie, ita ut non liceat pro excommunicato publicè & nomine Ecclesie orare. Item communicatione cum fidelibus, tam in divinis, quam convitijs: & usu sacri Ordinis, quem si excommunicatus scienter exerceat, fit irregularitate Papæ reservata, *e. 2. sup. De Clerico excommunicato, & e. As qui habet h. s. in 6. quam irregularitatem non incurrit minori excommunicatione excommunicatus, e. Si celebrat. sup. De Clerico excommunicato, prout nec qui appellat à sententia excommunicationis, de qua probabiliter dubitat, an sit valida, licet postea declaratum male appellasse, Pias. d. loco n. 27. & 28.*

3. **I**n superprivat electione, tam activâ quam passivâ, ad officia Ecclesiastica vel dignitates sæculares, *e. Venerabilem sup. De electione: annullat collationem beneficij factam excommunicato.*

4. **S**imiliter electionem, præsentationem, permutationem Beneficiorum, & impetrationem litterarum Apostolicarum: suspendit ab officio & beneficio ad eod ut, quamdiu quis est excommunicatus & in mora petendæ absolutionis, sit incapax fructuum beneficij, teneaturque si illos recipiat restituere. Si tamen habeat officium publicum, valebunt acta per eum ratione illius officij v. g. sententiæ & alij actus juridici, si sit Judex, quamdiu ab Ecclesia toleratur, quia quamdiu Ecclesia eum tolerat, non privat eum jurisdictione, sed tantum ab ea suspendit ob gravia & multa incommoda, quæ alijs sequerentur. Sin autem non toleretur, actus ejus erunt nulli.

5. **P**ræterea liberat subditos ab obedientia superiorum excommunicatorum, si utique sint denunciati aut notorij Clericorum percussores, ita ut ne quidem absque peccato possint illis servire, *can. Nos Sanctorum, can. Iuratos xxv. quæst. 6.*

6. **A**dhæc non potest talis excommunicatus esse testis, advocatus, actor, procurator, *e. si n. sup. De procurat.* Potest tamen esse reus, seque in judicio etiam per se defendere, & alia, quæ ad defensionem necessaria sunt, peragere, *e. Intelleximus sup. De iudicim.*

Nec

Nec obstat, quod ibi dicatur, debere per alium respondere: quia vel verbum debet referendum est ad verbum respondere, illud enim per se & directè agebatur, & quærebatur in illo textu: ita ut additum sit, per alium, ad indicandum convenientem modum pro evitanda communi-
one, Vel intelligendum est, debere saltem per alium respondere.

Licet autem de jure disputeret, an excommunicatus non tamen hæreticus, aut reus læsæ Majestatis possit condere testamentum, prout videre licet apud *Glof. in c. Decernimus in V. Et testificando h. s. in 6.* ubi in negativam magis inclinat: tamen verius videtur potuisse testari, licet illicitè Notarius & testes cum eo communicarent, *Zyp. h. s. n. 5.* ubi dicitur quod hodiè licetè conficiantur testamenta: sicut & in plerisque locis etiam hæretici, ut in Germania, post Interim, ut vocant Caroli V. qua de re pro Belgio vide eundem *Zyp. Tit. De hæreticis.*

7. Denique mortuus in excommunicatione tali, Ecclesiastica caret sepultura, & si sepultus sit in loco sacro, ejusque corpus vel ossa discerni queant, exhumari debent & abiici, *c. Sacris sup. De sepultis.* Quod intelligunt quidam de denunciato & notorio Clericorum percussore.

§. IV.

De effectu minorj excommunicationis.

1. Privat perceptione Sacramentorum passiva.
2. Dispositio ad irritandam electionem ad beneficia.
3. Taliter excommunicatus peccat certe casu venialiter conferens sacramenta.
4. Interposita appellatione non suspenditur effectus excommunicationis lata sed bene ejus declaratio.

1. Effectus ejus sunt tres præcipui: Primus est privare hominem passiva Sacramentorum perceptione: ita ut si suscipiat, peccet quidem, non tamen fiat irregularis, *c. Si celebras sup. De clerico excommunicato.*

2. Secundus, quod electionem ad beneficia reddat ealem, ut merito irritari possit, licet eam de facto non irritet, *d. c. Si celebras.*

3. Tertius, quod tali excommunicatione innotatus conferens sacramenta peccet veniale

liter, *Covar. in c. Alma mater, p. 1. §. n. 8. 12.*

4. Præterea effectus excommunicationis in genere est, quod non suspendatur appellatione post latam sententiam interposita, *c. Is cui h. s. in 6.* quamvis declaratio excommunicationis appellatione suspendatur, *Glof. in c. Cupientes in V. Privatos de elect. in 6.* ita ut liceat communicare cum declarato excommunicato, durante appellatione, nec ipse celebrans incurrat irregularitatem, si dubitet de valore excommunicationis aut confidat suæ appellationi. Quamvis sit tutius in talibus abstinere ab illis actibus qui inducunt irregularitatem ob vulgatum axioma quod etiam injusta excommunicatio liget, quodque salutaris animæ sit sequendum, *Pias d. c. 4. art. 13. sub n. 28. versic. Notandum.* Insuper excommunicatio suspendi non potest, sed vel statim ligat vel statim nulla est, *c. Pastoralis sup. de appellat.*

§. V.

Quinam excommunicare possint,

1. Possunt quicumque jurisdictionem Ecclesie habent in foro externo.
2. Episcopus existens extra diocesim non potest.
3. Potest extraneus in sua diocesi & in alijs.
4. Possunt delegati potestatem habentium.
5. Laici & mulieres non possunt, & nemo seipsum nec parem nec superiorem.

1. Primo generaliter, qui habent ordinariam jurisdictionem Ecclesiasticam in foro exteriori: ut in primis summus Pontifex tanquam universalis Ecclesiæ pastor Episcopi etiam ante consecrationem: quia potestas excommunicandi pertinet ad clavem jurisdictionis, *Covar. in d. l. Alma mater §. 11. n. 1.* Omnes item Prælati majores & inferiores Episcopis habentes jurisdictionem ordinariam in foro exteriori: ut Abbates, Præpositi Ecclesiarum collegiarum regularium & sæcularium etiam non benedicti, Priores absoluti qui non constituuntur ab ipso Abbate, sed per electionem: Item Capitulum sede vacante, generales Ordinum & generaliter quicumque habent jurisdictionem Ecclesiasticam in foro exteriori, & sic de similibus.

2. Et si autem Episcopus extra suam diocesim existens